

Vergelijking OHSAS 18001- en VCA-certificatie

- OHSAS 18001
- VCA
- Verschillen en overeenkomsten tussen OHSAS 18001 en VCA
- Certificering

1 Achtergrond

OHSAS 18001 is een in 2002 geïntroduceerde internationale norm voor arbomanagementsystemen. OHSAS staat voor Occupational Health and Safety Assessment Series. Deze norm is opgebouwd volgens de plan-do-check-act cyclus die ook in de ISO 9001- (kwaliteitsmanagement) en ISO 14001- (milieumanagement)normen wordt gehanteerd.

De VCA (Veiligheids Checklist Aannemers) is een in Nederland breed toegepast certificaat dat zich richt op veiligheid en arbeidsomstandigheden. Deze notitie is bedoeld om verschillen en overeenkomsten tussen deze normen aan te geven. Dit is relevant voor bedrijven die twijfelen over welke norm zij toe willen passen en voor opdrachtgevers die een certificaat verlangen bij het verstrekken van opdrachten.

Beide normen hebben een vergelijkbaar doel: het verminderen en beheersen van arbeids- en veiligheidsrisico's. De wijze waarop dit met VCA en OHSAS 18001 wordt ingevuld is deels overlappend en deels verschillend. OHSAS 18001 omvat zowel het strategische, tactische als het operationele deel van de bedrijfsvoering. De VCA richt zich vooral op het operationele deel en is daardoor meer 'voorschrijvend' in de zin dat middelen (zoals bijvoorbeeld opleiding) worden voorgeschreven. OHSAS formuleert de doelen en laat open hoe een bedrijf die invult.

2 OHSAS 18001

Het doel van OHSAS 18001 is om door middel van een managementsysteem de arboprestaties te verbeteren en letsel en ziekte te voorkomen. De naleving van wet- en regelgeving op het terrein van arbo en veiligheid is daarbij een voorwaarde.

Samengevat bestaat het arbomanagementsysteem uit de volgende onderdelen:

- schriftelijk commitment van het management tot verbetering van de arboprestaties, het voorkomen van letsel en ziekte en de naleving van wet- en regelgeving;
- een identificatie en evaluatie van arbogevaren en risico's;
- overzicht van wet- en regelgeving en de eisen die daaruit volgen;
- doel- en taakstellingen gebaseerd op de evaluatie van arbogevaren- en risico's en inbreng van bijvoorbeeld personeelsvertegenwoordiging en afspraken als de arbocatalogus;
- planning en uitvoering van technische maatregelen om doelstellingen te realiseren;
- organisatorische maatregelen (taak-/functieomschrijvingen, opleiding/training, procedures en instructies etc.);
- monitoring van doelstellingen en eigen beoordeling van naleving wet- en regelgeving;
- interne audit om de werking van het gehele managementsysteem te beoordelen;
- directiebeoordeling.

OHSAS 18001 is toepasbaar voor organisaties in alle sectoren, zowel groot als klein.

3 VCA

Binnen VCA zijn voor verschillende doelgroepen certificatieschema's. Deze notitie richt zich op aannemers (in brede zin). Deze bedrijven kunnen kiezen uit een VCA*, VCA** en VCA Petrochemie certificaat. VCA* is bedoeld voor aannemers die geen onderaannemers inschakelen. VCA** stelt extra eisen aan VGM-beleid, VGM-organisatie en verbetermanagement. VCA Petrochemie is bedoeld voor aannemers die willen werken voor petrochemische bedrijven.

Kernpunten van VCA zijn:

- VGM-beleidsverklaring met commitment tot preventie en verbetering;
- actuele risicoinventarisatie en -evaluatie voor risicovolle functies met een actieplan;
- doelstelling voor ongevallen met letsel, milieu-incidenten, meldingen onveilige situaties/handelingen, VGM-inspecties en VGM-observaties;
- praktische eisen als aanwezigheid VG coördinator, uitvoering van werkplek instructies;
- opleiding van personeel, zowel wat betreft vakdeskundigheid als veiligheid;
- veiligheid van de gebruikte middelen (zowel machines en gereedschap als preventieve middelen);
- voorlichting en instructie over risicovolle werkzaamheden;
- inspecties op de werkplek.

4 Verschillen en overeenkomsten tussen OHSAS 18001 en VCA

- Bij VCA gaat het primair om de risicovolle functies. Voor deze functies moet een risicoinventarisatie en -evaluatie worden opgesteld op gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. OHSAS gaat uit van alle activiteiten en processen en de arbogevaren en -risico's daarvan voor alle medewerkers. Bij OHSAS dienen bijvoorbeeld ook de psychosociale arbeidsomstandigheden te worden betrokken.
- VCA vereist een doelstelling voor 'ongevallen met letsel met uitzondering van EHBO-gevallen'. Daarnaast zijn er meer maatregelgerichte doelstellingen. In OHSAS 18001 worden meer algemene doelstellingen geformuleerd en specifiek voor de gevaren en risico's die door de organisatie zijn geïdentificeerd.
- Het voorkomen van milieuschade is een doelstelling van VCA. Bij OHSAS 18001 speelt dit geen rol.
- VCA stelt specifieke eisen zoals het aanstellen van een veiligheids-/gezondheidsfunctionaris of het uitvoeren van een LMRA (Last Minute Risico Analyse). OHSAS 18001 verwacht van de organisatie dat deze op basis van de geïdentificeerde risico's zelf de organisatorische en technische maatregelen in het systeem definieert.
- OHSAS 18001 sluit aan bij managementsystemen welke een bedrijf al heeft. De volledige Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA) wordt doorlopen, die gericht is op het totaal van de prestaties. In de VCA zijn delen van het managementsysteem opgenomen en is de PDCA-cyclus gericht op de maatregelen voor de risicovolle functies.
- De naleving van wet- en regelgeving op het terrein van arbo- en veiligheid is een basiseis van OHSAS 18001. De organisatie moet de eisen uit wet- en regelgeving kennen en zichzelf daarop beoordelen. De VCA stelt geen eisen ten aanzien van wet- en regelgeving.
- Bij VCA wordt beoordeeld of op het moment van certificatie aan alle eisen is voldaan. Bij OHSAS 18001 wordt naast het voldoen aan de eisen ook beoordeeld of de organisatie zodanige 'management of change procedures' heeft dat het bij veranderende omstandigheden aanpassingen verricht.
- Bij VCA wordt voor operationele werknemers de VCA-opleiding 'Basisveiligheid' en voor leidinggevenden de veiligheidsopleiding voor leidinggevenden vereist. Bij OHSAS 18001 bepaalt de organisatie zelf welke competenties en opleidingen functionarissen op de verschillende niveaus nodig hebben. Dit sluit niet uit dat organisaties met OHSAS 18001 voor bepaalde functies VCA-opleidingen gebruiken.
- OHSAS 18001 is een internationale norm. VCA wordt vooral in Nederland en enkele omliggende landen toegepast

Samengevat biedt OHSAS 18001 een organisatie meer mogelijkheden om zelf keuzes te maken en uitdaging de arboprestaties continu te verbeteren. Daarnaast is de naleving van wet- en regelgeving met OHSAS 18001 geborgd.

5 Certificering

Certificering van OHSAS 18001 en VCA gebeurt door certificatie-instellingen die door de RvA zijn geaccrediteerd. Certificatie volgens OHSAS 18001 vraagt meer audittijd dan VCA omdat zowel de implementatie als de werking van het gehele managementsysteem moet worden beoordeeld. Bij VCA is de checklist het uitgangspunt. Bij VCA zijn de certificatie-instellingen verplicht een rapportageformat te volgen waarbij per eis uit de checklist moet worden gerapporteerd. Bij OHSAS 18001 is de rapportage gericht op de onderdelen van het systeem die verbetering behoeven.

6 Meer informatie

Informatie over OHSAS 18001, het certificatieschema, certificatie-instellingen en OHSAS 18001-gecertificeerde bedrijven is te vinden op www.sccm.nl. Vergelijkbare informatie over VCA is te vinden op www.vca.nl.

Artikelen:

- [NVVK Info: OHSAS 18001 en VCA: overeenkomsten en verschillen](#)
- [Vakblad Arbo: 'Verder dan VCA'](#)
- [Cobouw: 'Giesbers groeit boven VCA uit'](#)

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen. Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001 en OHSAS 18001. Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante milieu- en arbowet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Milieu- en arbomanagementsystemen

Postbus 13507

2501 EM Den Haag

T 070 - 362 39 81

info@sccm.nl

www.sccm.nl

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Uitgave SCCM, Den Haag, juni 2014